

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ
ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ BÖLÜMÜ
VERİ TOPLAMA VE DEĞERLENDİRME KOMİSYONU

2023-2024 BAHAR DÖNEMİ ÖĞRENCİ ÖNEM-MEMNUNİYET ANKETİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Hazırlayanlar

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Erdem TUNÇ

Araş. Gör. Aysıl KABAKÇI

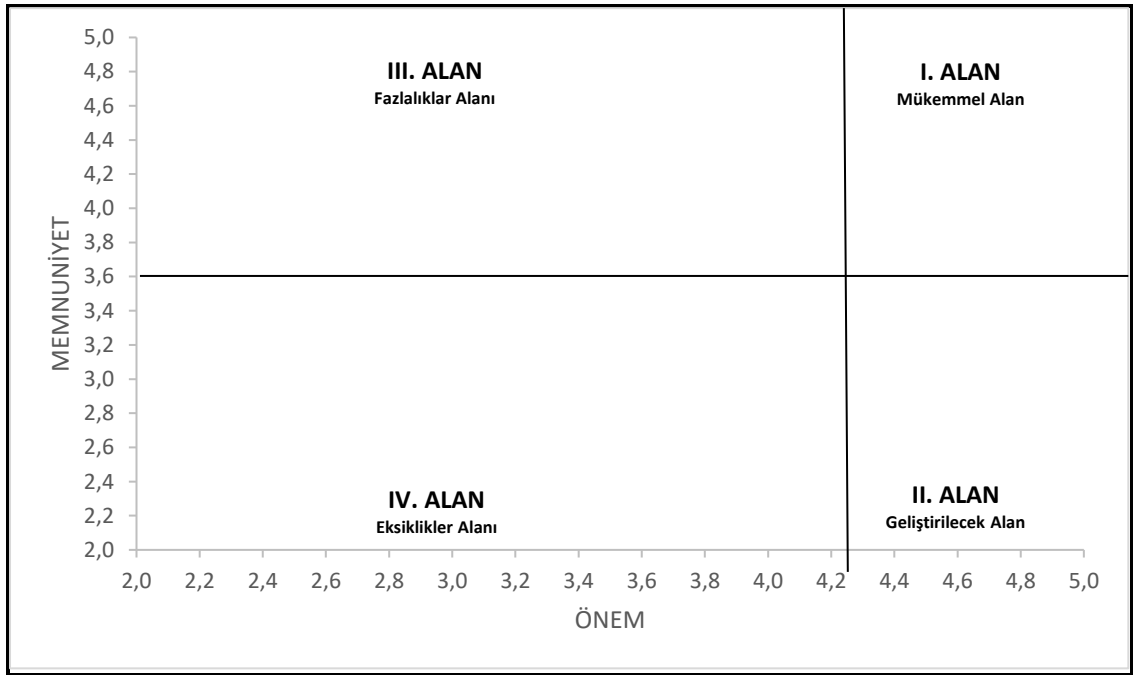
Trabzon, 2024

GİRİŞ

Bölümümüz eğitim-öğretim faaliyetlerinin kalitesini arttırmak için düzenli olarak iyileştirme çalışmaları gerçekleştirmektedir. Mevcut öğrencilerimizin eğitim-öğretim ile ilgili belli konularda önem verdikleri ve memnuniyet duydukları noktaların belirlenmesi bu iyileştirme çalışmalarının önemli bir parçasıdır.

Bu nedenle eğitim-öğretim faaliyetlerinin, kalitesini arttırmak için harekete geçerken, daha yüksek önem düzeyine ve daha düşük memnuniyet düzeyine sahip kalite özelliklerine öncelik verilmesi önem arz etmektedir. Bölümümüz öğrencilerinin önem verdikleri hususların tespit edilmesi ve aynı zamanda memnuniyet düzeylerinin belirlenmesi için Yang (2003) tarafından geliştirilen I-S Modeli olarak bilinen model kullanılmıştır. Bu model Şekil 1’de gösterilmektedir. Bu modelde, her bir madde için belirlenen (“önem” ve “memnuniyet”) modelin çeşitli kadrnlarında not edilir ve daha sonra iyileştirme stratejileri, alan bazında dikkate alınır.

Şekil 1: Önem-Memnuniyet Modeli

Bu alanlar ve bu alanların genel nitelikleri şunlardır:

- I. **Alan- Mükemmel Alan:** Bu alan öğrencilerin yüksek düzeyde önem verdiği ve yüksek düzeyde memnuniyet duyduğu unsurlardan oluşmaktadır.
- II. **Alan- Geliştirilecek Alan:** Bu alan, öğrencilerin yüksek düzeyde önem verdiği ancak memnuniyet düzeyinin düşük olduğu alandır. Öğrencilerin önem verdiği özellikler konusunda algılanan bir memnuniyetsizliği vardır. Bu nedenle bu bölgede yer alan konularla ilgili öğrencilerin memnuniyetini arttırmak adına iyileştirme önlemleri alınması gerekmektedir.
- III. **Alan- Fazlalıklar Alanı:** Bu alandaki faktörler öğrenciler için daha az önemlidir ancak daha tatmin edicidir. Bu alanda yer alan özellikler, öğrencilerin kendileri için önemsiz olarak değerlendirdiği ancak tatmin edici performansa sahip kalite özellikleridir.
- IV. **Alan-Eksiklikler Alanı:** Bu alanda yer alan özellikler, öğrenciler için daha az önemli ve daha az memnuniyet verici olanlardır. Diğer bir ifadeyle öğrenciler tarafından çok fazla önem atfedilmeyen alandır.

Bu modeli kullanan uygulayıcıların iyileştirme konusunda karar alması basit ve pratiktir. Odaklanması gereken ana nokta, geliştirilecek alan olan Alan II'de bulunan kalite niteliklerini veya kalite unsurlarını bulmaktır.

YÖNTEM

Bu çalışma, Karadeniz Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin eğitim-öğretim ile ilgili önem verdikleri ve memnuniyet duydukları noktaların belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda, 2023-2024 Bahar Dönemi Öğrenci Önem-Memnuniyet Anketi kullanılarak veri toplanmıştır. Anketin hazırlanmasında, Yang (2003) tarafından geliştirilen ve I-S (Importance-Satisfaction) Modeli olarak bilinen model kullanılmıştır. Bu model, öğrencilerin eğitim-öğretim ile ilgili önem verdikleri ve memnuniyet duydukları unsurların belirlenmesi ve bu unsurların çeşitli kadranlarda not edilerek iyileştirme stratejilerinin alan bazında dikkate alınması için kullanılmaktadır.

Anket, bölümde öğrenim gören birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Anket verileri, katılımcıların sınıflarına göre dağılımı, önem verdikleri maddeler ve memnuniyet düzeylerine göre analiz edilmiştir. Anket formu, eğitim-öğretim

faaliyetlerine ilişkin 15 maddeden oluşmakta olup, her madde için öğrencilerin önem ve memnuniyet düzeyleri 5'li Likert ölçeği ile değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler SPSS 22 programı kullanılarak analiz edilmiş ve bulgular I-S Modeli çerçevesinde yorumlanmıştır.

BULGULAR

Tablo 1: Katılımcıların Sınıflarına Göre Dağılımı

Sınıf	N	%
Birinci Sınıf	41	43,2
İkinci Sınıf	28	29,5
Üçüncü Sınıf	7	7,4
Dördüncü Sınıf	19	20
Toplam	95	100

Tablo 1'e göre katılımcıların %43,2'si birinci sınıf, %29,5'i ikinci sınıf, %7,4'ü üçüncü sınıf ve %20'si dördüncü sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Üçüncü sınıfa kayıtlı öğrenci sayısının düşük olması katılımın da düşük olmasına neden olmuştur.

Tablo 2: Önem-Memnuniyet Analizi

No	Maddeler	Önem	Memnuniyet	Alan
1	Ders içeriklerinin, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri alanı ile ilgili güncel tartışmaları kapsamı	4,14	3,87	III
2	Programdaki zorunlu ve seçmeli derslerin öğrencilerin bireysel ve mesleki gelişimime katkı sağlayacak kalitede olması	4,05	3,65	III
3	Bölüm öğrencileri için öğrenci değişim programları (Erasmus ve Farabi) hakkında yeterli bilgilendirme yapılması	3,92	3,27	IV
4	Dönem başında, alınan derslerin içerikleri ve geçme kriterlerine ilişkin bilgilendirme yapılması	4,24	3,53	II

5	Öğretim üyesi/elemanlarından ders ve ders dışı konulara ilişkin rahatça yardım ve destek alınabilmesi	4,22	3,82	III
6	Bölümde öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişmelerini sağlayıcı ders dışı akademik etkinlikler (seminer, panel, konferans, vb.) yapılması	4,32	3,64	I
7	Bölümde mezuniyet sonrası iş seçenekleri (kariyer gelişimi) konusunda kapsamlı tanıtım ve yönlendirme yapılması	4,4	3,51	II
8	Bölümde öğrenilen teorik bilgilerin uygulaması (projeler, ödevler ve uygulamalı dersler ile) ile ilgili çalışmaların yeterliliği	4,11	3,4	IV
9	Bölüm yönetiminin, öğrencilerin sorun ve önerilerine karşı duyarlılığı	4,2	3,8	III
10	Sınıfta veya laboratuvarlarda yeterli araç gereç bulunması ve aktif kullanım imkânı bulunması	4,12	3,63	III
11	Ders programının haftalık dağılımının dengeli olması	4,38	3,65	I
12	Sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlenmesi	4,29	3,32	II
13	Öğretim elemanlarının öğretim hizmetlerini ilgilendiren konularda öğrencilerden görüş alması	4,27	3,62	I
14	Öğretim elemanlarının öğrenmeyi kolaylaştırıcı ve öğrenci katılımını sağlayıcı çeşitli öğrenme yöntemlerini kullanması	4,35	3,64	I
15	Öğrencilere kendi etkinliklerini (kulüp, spor, sanat, vb.) düzenleme fırsatlarının sağlanması	4,26	3,64	I
Genel Ortalama		4,22	3,6	

Tablo 2'ye göre öğrencilerin önem verdikleri noktaların başında “Bölümde mezuniyet sonrası iş seçenekleri (kariyer gelişimi) konusunda kapsamlı tanıtım ve yönlendirme yapılması” gelmektedir. Bu faktöre ait ortalama 4,40 olarak bulunmuştur. Söz konusu bu

faktöre ait ortalama memnuniyet düzeyi ise 3,51 olarak tespit edilmiştir ve bu değer öğrencilerin ortalama memnuniyet düzeyinin altında gerçekleşmiştir.

Önem verilen ikinci önemli faktör ise “Ders programının haftalık dağılımının dengeli olması”dır. Bu faktöre ait ortalama değer 4,38 olarak bulunmuştur. Bu faktöre ait ortalama memnuniyet düzeyi ise 3,65 olarak tespit edilmiştir. Bu değer öğrencilerin bütün faktörlere ait ortalama memnuniyet düzeyinin üzerindedir.

Önem verilen üçüncü faktör “Öğretim elemanlarının öğrenmeyi kolaylaştırıcı ve öğrenci katılımını sağlayıcı çeşitli öğrenme yöntemlerini kullanmaları” olarak görülmektedir ve bu faktöre ait ortalama 4,35 olarak görülmektedir. Bu faktöre ait memnuniyet düzeyi ise 3,64 olarak gerçekleşmiştir.

Öğrenciler tarafından daha az önem verilen faktörlere bakıldığında, en az önem verilen faktörün “Bölüm öğrencileri için öğrenci değişim programları (Erasmus ve Farabi) hakkında yeterli bilgilendirme yapılması” olduğu görülmektedir. Bu faktöre ait ortalama memnuniyet düzeyi ise 3,27 olarak gerçekleşmiştir.

Öğrencilerin ikinci en az önem verdiği faktör ise, “Programdaki zorunlu ve seçmeli derslerin öğrencilerin bireysel ve mesleki gelişimime katkı sağlayacak kalitede olması” olarak belirlenmiştir. Bu faktöre ait ortalama değer 4,05 olarak tespit edilmiştir. Söz konusu bu faktöre ait ortalama memnuniyet ise 3,65 olarak tespit edilmiştir.

Önem sırasının sondan üçün sırasında ise “Bölümde öğrenilen teorik bilgilerin uygulaması (projeler, ödevler ve uygulamalı dersler ile) ile ilgili çalışmaların yeterliliği” gelmektedir (4,11). Bu faktöre ait ortalama memnuniyet düzeyi ise 3,40 olarak tespit edilmiştir.

Diğer taraftan öğrencilerin önem verdikleri unsurların yüksekte düşüğe sıralaması Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3: Öğrencilerin Önem Verdikleri Faktörlerin Sıralaması

No	Maddeler	Önem
7	Bölümde mezuniyet sonrası iş seçenekleri (kariyer gelişimi) konusunda kapsamlı tanıtım ve yönlendirme yapılması	4,4
11	Ders programının haftalık dağılımının dengeli olması	4,38
14	Öğretim elemanlarının öğrenmeyi kolaylaştırıcı ve öğrenci katılımını sağlayıcı çeşitli öğrenme yöntemlerini kullanmaları	4,35
6	Bölümde öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişmelerini sağlayıcı ders dışı akademik etkinlikler (seminer, panel, konferans, vb.) yapılması	4,32
12	Sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlenmesi	4,29
13	Öğretim elemanlarının öğretim hizmetlerini ilgilendiren konularda öğrencilerden görüş alması	4,27
15	Öğrencilere kendi etkinliklerini (kulüp, spor, sanat, vb.) düzenleme fırsatlarının sağlanması	4,26
4	Dönem başında, alınan derslerin içerikleri ve geçme kriterlerine ilişkin bilgilendirme yapılması	4,24
5	Öğretim üyesi/elemanlarından ders ve ders dışı konulara ilişkin rahatça yardım ve destek alınabilmesi	4,22
9	Bölüm yönetiminin, öğrencilerin sorun ve önerilerine karşı duyarlı olması	4,2
1	Ders içeriklerinin, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri alanı ile ilgili güncel tartışmaları kapsamı	4,14

10	Sınıfta veya laboratuvarlarda yeterli araç gereç bulunması ve aktif kullanım imkânı bulunması	4,12
8	Bölümde öğrenilen teorik bilgilerin uygulaması (projeler, ödevler ve uygulamalı dersler ile) ile ilgili çalışmaların yeterli olması	4,11
2	Programdaki zorunlu ve seçmeli derslerin öğrencilerin bireysel ve mesleki gelişimime katkı sağlayacak kalitede olması	4,05
3	Bölüm öğrencileri için öğrenci değişim programları (Erasmus ve Farabi) hakkında yeterli bilgilendirme yapılması	3,92
Genel Ortalama		4,22

Tablo 3, öğrencilerin eğitim-öğretim faaliyetlerine verdikleri önem düzeylerine göre faktörlerin sıralamasını göstermektedir. Öğrencilerin en çok önem verdikleri faktör, bölümde mezuniyet sonrası iş seçenekleri (kariyer gelişimi) konusunda kapsamlı tanıtım ve yönlendirme yapılmasıdır; bu faktörün ortalama önem değeri 4,40 olarak belirlenmiştir. Bunu, ders programının haftalık dağılımının dengeli olması takip etmektedir ve bu faktörün ortalama önem değeri 4,38'dir. Üçüncü sırada ise öğretim elemanlarının öğrenmeyi kolaylaştırıcı ve öğrenci katılımını sağlayıcı çeşitli öğrenme yöntemlerini kullanmaları gelmektedir; bu faktörün ortalama önem değeri 4,35'tir. Öğrencilerin daha az önem verdikleri faktörler arasında, bölüm öğrencileri için öğrenci değişim programları (Erasmus ve Farabi) hakkında yeterli bilgilendirme yapılması (ortalama önem değeri 3,92) ve programdaki zorunlu ve seçmeli derslerin öğrencilerin bireysel ve mesleki gelişimlerine katkı sağlayacak kalitede olması (ortalama önem değeri 4,05) bulunmaktadır.

Öğrencilerin memnuniyet düzeylerine göre yapılan sıralama ise Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4: Öğrencilerin Memnuniyet Düzeylerine Göre Faktörlerin Sıralaması

No	Maddeler	Memnuniyet
1	Ders içeriklerinin, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri alanı ile ilgili güncel tartışmaları kapsamı	3,87
5	Öğretim üyesi/elemanlarından ders ve ders dışı konulara ilişkin rahatça yardım ve destek alınabilmesi	3,82
9	Bölüm yönetiminin, öğrencilerin sorun ve önerilerine karşı duyarlı olması	3,8
2	Programdaki zorunlu ve seçmeli derslerin öğrencilerin bireysel ve mesleki gelişimime katkı sağlayacak kalitede olması	3,65
11	Ders programının haftalık dağılımının dengeli olması	3,65
6	Bölümde öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişmelerini sağlayıcı ders dışı akademik etkinlikler (seminer, panel, konferans, vb.) yapılması	3,64
14	Öğretim elemanlarının öğrenmeyi kolaylaştırıcı ve öğrenci katılımını sağlayıcı çeşitli öğrenme yöntemlerini kullanmaları	3,64
15	Öğrencilere kendi etkinliklerini (kulüp, spor, sanat, vb.) düzenleme fırsatlarının sağlanması	3,64
10	Sınıfta veya laboratuvarlarda yeterli araç gereç bulunması ve aktif kullanım imkânı bulunması	3,63
13	Öğretim elemanlarının öğretim hizmetlerini ilgilendiren konularda öğrencilerden görüş alması	3,62
4	Dönem başında, alınan derslerin içerikleri ve geçme kriterlerine ilişkin bilgilendirme yapılması	3,53

7	Bölümde mezuniyet sonrası iş seçenekleri (kariyer gelişimi) konusunda kapsamlı tanıtım ve yönlendirme yapılması	3,51
8	Bölümde öğrenilen teorik bilgilerin uygulaması (projeler, ödevler ve uygulamalı dersler ile) ile ilgili çalışmaların yeterli olması	3,4
12	Sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlenmesi	3,32
3	Bölüm öğrencileri için öğrenci değişim programları (Erasmus ve Farabi) hakkında yeterli bilgilendirme yapılması	3,27
Genel Ortalama		3,6

Tablo 4, öğrencilerin memnuniyet düzeylerine göre faktörlerin sıralamasını göstermektedir. Bu tabloya göre, öğrencilerin en memnun oldukları faktör "Ders içeriklerinin Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri alanı ile ilgili güncel tartışmaları kapsamı" olup, ortalama memnuniyet değeri 3,87 olarak belirlenmiştir. Bu faktörü, "Öğretim üyesi/elemanlarından ders ve ders dışı konulara ilişkin rahatça yardım ve destek alınabilmesi" (ortalama memnuniyet değeri: 3,82) ve "Bölüm yönetiminin öğrencilerin sorun ve önerilerine karşı duyarlılığı" (ortalama memnuniyet değeri: 3,80) takip etmektedir. Öğrencilerin memnuniyet düzeyinin en düşük olduğu faktörler ise "Bölüm öğrencileri için öğrenci değişim programları (Erasmus ve Farabi) hakkında yeterli bilgilendirme yapılması" (ortalama memnuniyet değeri: 3,27) ve "Sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlenmesi" (ortalama memnuniyet değeri: 3,32) olarak belirlenmiştir.

Son olarak öğrencilere eğitim ve öğretimin kalitesinin iyileştirilmesi ile ilgili diğer düşünce ve önerileriniz var mıdır sorusu yönlendirilmiştir. Öğrencilerin iletmiş oldukları cevaplardan öne çıkan unsurlar ise şunlardır:

- ✓ Derslerde ödev, grup çalışması, sunum vb. gibi etkinliklerin artırılması,
- ✓ Bölüm içinde etkinliklerin (Bölüm tanıtımı, ders içi paylaşım, mezun-öğrenci buluşması, mesleki kariyer vb.) artırılması,
- ✓ Erasmus gibi değişim programları hakkında bilgilendirme yapılması,
- ✓ Öğrenci kulübünün kurulması,
- ✓ Staj imkanlarının artırılması ve mümkünse zorunlu stajın olması,
- ✓ Öğrencilerin derse katılımının artırılması,
- ✓ Öğrencilerin eğitim-öğretim ile ilgili görüşlerinin alınması.

GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Çalışmada öğrencilerin bölüm eğitim-öğretim faaliyetleri ile ilgili önem ve memnuniyet düzeyleri Yang (2003) tarafından geliştirilen ve I-S Modeli olarak bilinen bir model yardımı ile incelenmiştir.

Anket sonucunda öğrenci görüşlerine göre özellikle *geliştirilmesi gereken* alan içerisinde yer alan unsurlar şu başlıklar altında tespit edilmiştir:

✓ **Dönem başında, alınan derslerin içerikleri ve geçme kriterlerine ilişkin bilgilendirme yapılması,**

✓ **Bölümde mezuniyet sonrası iş seçenekleri (kariyer gelişimi) konusunda kapsamlı tanıtım ve yönlendirme yapılması,**

✓ **Sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlenmesi.**

Bu sonuçlar doğrultusunda bölüm eğitim-öğretim faaliyetleri ile ilgili yapılması planlanan iyileştirme çalışmalarında bahsedilen bu faktörlere yoğunlaşılması önem arz etmektedir. Bu noktada en önemli husus önem düzeyi yüksek memnuniyet düzeyi düşük olan bu faktörler üzerinde iyileştirme çalışmalarının yapılmasıdır.

Ayrıca öğrencilerin önem verdikleri unsurlar içinde ilk üç sırada şunlar gelmektedir:

- ✓ Bölümde mezuniyet sonrası iş seçenekleri (kariyer gelişimi) konusunda kapsamlı tanıtım ve yönlendirme yapılması,
- ✓ Ders programının haftalık dağılımının dengeli olması,
- ✓ Öğretim elemanlarının öğrenmeyi kolaylaştırıcı ve öğrenci katılımını sağlayıcı çeşitli öğrenme yöntemlerini kullanmaları.

Bu noktada öğrenciler tarafından önem verilen bu hususlara yönelik memnuniyet düzeyini arttıracak iyileştirme çalışmaları yapılması önerilmektedir.

Son olarak öğrencilerin memnuniyet düzeyi en düşük üç faktörün sıralaması ise şu şekildedir:

- Bölüm öğrencileri için öğrenci değişim programları (Erasmus ve Farabi) hakkında yeterli bilgilendirme yapılması,
- Sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlenmesi,
- Bölümde öğrenilen teorik bilgilerin uygulaması (projeler, ödevler ve uygulamalı dersler ile) ile ilgili çalışmaların yeterliliği.

Öğrencilerin söz konusu bu faktörlere ait memnuniyet düzeylerini arttırmak adına iyileştirme çalışmaları yapılması gerekmektedir.